

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 119/23

Λουξεμβούργο, 12 Ιουλίου 2023

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-8/21 | IFIC Holding κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει τις αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες επιτράπηκε στην Clearstream Banking AG να συμμορφωθεί προς τις αμερικανικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν στο Ιράν

Απορρίπτει την προσφυγή της IFIC Holding, γερμανικής εταιρίας της οποίας οι μετοχές ανήκουν εμμέσως στο Ιρανικό Δημόσιο

Το 2018 οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αποχώρησαν από την πυρηνική συμφωνία με το Ιράν, η οποία είχε υπογραφεί το 2015 και είχε ως αντικείμενο τον έλεγχο του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος και την άρση των οικονομικών κυρώσεων κατά του Ιράν. Συνεπεία της απόσυρσης αυτής, οι Ηνωμένες Πολιτείες, στηριζόμενες στον «Iran Freedom and Counter-Proliferation Act of 2012» (νόμο του 2012 για την ελευθερία και την καταπολέμηση της διάδοσης στο Ιράν), επέβαλαν εκ νέου κυρώσεις στο Ιράν καθώς και σε συγκεκριμένα πρόσωπα περιλαμβανόμενα σε κατάλογο ¹. Από την ημερομηνία αυτή, απαγορεύεται εκ νέου σε κάθε πρόσωπο να διατηρεί, εκτός του εδάφους των Ηνωμένων Πολιτειών, εμπορικές σχέσεις με τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κατάλογο SDN.

Κατόπιν της απόφασης αυτής, προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντά της, η Ένωση εξέδωσε τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2018/1100 ² για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού 2271/96 ³, ώστε να μνημονεύεται στο παράρτημα αυτό ο εν λόγω αμερικανικός νόμος του 2012 για την ελευθερία και την καταπολέμηση της διάδοσης στο Ιράν. Ο τελευταίος αυτός κανονισμός, ο οποίος αποσκοπεί στη διασφάλιση της προστασίας από την εξωεδαφική εφαρμογή των νόμων που περιλαμβάνονται στο παράρτημά του, απαγορεύει μεταξύ άλλων στους ενδιαφερομένους ⁴ να συμμορφώνονται προς τους επίμαχους νόμους ή προς τα μέτρα που απορρέουν από αυτούς (άρθρο 5, πρώτο εδάφιο), εκτός αν παρασχεθεί σχετική άδεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε περίπτωση που η μη τήρηση των εν λόγω αλλοδαπών νόμων θα έβλαπτε σοβαρά τα συμφέροντα των προσώπων που εμπίπτουν στον κανονισμό ή τα συμφέροντα της Ένωσης (άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο). Εξέδωσε

¹ Specially Designated Nationals and Blocked Persons List (Κατάλογος ειδικώς σεσημασμένων υπηκόων και προσώπων για τα οποία ισχύουν απαγορεύσεις, στο εξής: κατάλογος SDN).

² Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/1100 της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2018, για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σε αυτούς ή απορρέουν από αυτούς (ΕΕ 2018, L 199 I, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΚ) 2271/96 του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1996, για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σ' αυτούς ή απορρέουν από αυτούς (ΕΕ 1996, L 309, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 37/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2014, για την τροποποίηση ορισμένων κανονισμών σχετικών με την κοινή εμπορική πολιτική όσον αφορά τις διαδικασίες θέσπισης ορισμένων μέτρων (ΕΕ 2014, L 18, σ. 1), καθώς και με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2018/1100 (στο εξής: κανονισμός).

⁴ Τα πρόσωπα τα οποία αφορά το άρθρο 11 του κανονισμού 2271/96 είναι, μεταξύ άλλων, αφενός, τα φυσικά πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους εντός της Ένωσης και είναι υπήκοοι κράτους μέλους και, αφετέρου, τα νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί εντός της Ένωσης (άρθρο 11, σημεία 1 και 2).

επίσης τον εκτελεστικό κανονισμό 2018/1101, για τον καθορισμό των κριτηρίων εφαρμογής του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96⁵.

Η IFIC Holding AG (στο εξής: IFIC) είναι γερμανική εταιρία της οποίας οι μετοχές ανήκουν εμμέσως στο Ιρανικό Δημόσιο και η οποία κατέχει με τη σειρά της συμμετοχές σε διάφορες γερμανικές επιχειρήσεις, για τις οποίες δικαιούται μερίσματα. Η Clearstream Banking AG είναι η μοναδική τράπεζα στη Γερμανία που διαθέτει άδεια αποθετηρίου τίτλων. Μετά την εγγραφή της IFIC στον κατάλογο SDN από τις Ηνωμένες Πολιτείες τον Νοέμβριο του 2018, η Clearstream Banking AG έπαυσε να καταβάλλει στην IFIC τα μερίσματά της και άρχισε να τα δεσμεύει σε χωριστό λογαριασμό. Στις 28 Απριλίου 2020, κατόπιν αίτησης της Clearstream Banking να της παρασχεθεί άδεια, κατά την έννοια του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96, η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση C(2020) 2813 final, με την οποία επέτρεψε στην εν λόγω τράπεζα να συμμορφωθεί προς ορισμένους νόμους των Ηνωμένων Πολιτειών όσον αφορά τους τίτλους ή τα κεφάλαια της προσφεύγουσας, για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών (στο εξής: επίδικη άδεια). Η άδεια αυτή ανανεώθηκε στη συνέχεια το 2021 και το 2022 με τις εκτελεστικές αποφάσεις C(2021) 3021 final και C(2022) 2775 final ⁶ (στο εξής: προσβαλλόμενες αποφάσεις). Στο πλαίσιο αυτό, βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, η IFIC ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο την ακύρωση των αποφάσεων που εξέδωσε η Επιτροπή κατόπιν αίτησης της Clearstream Banking, η οποία παρενέβη στη δίκη.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της IFIC και αποφαινεται, στο πλαίσιο αυτό, επί νομικών ζητημάτων σχετικών με τον κανονισμό 2271/96 τα οποία τίθενται για πρώτη φορά. Κρίνει, μεταξύ άλλων, ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ και ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως μη λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα της προσφεύγουσας ή μη εξετάζοντας αν υπήρχαν λιγότερο επαχθείς εναλλακτικές λύσεις. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι ο περιορισμός του δικαιώματος της προσφεύγουσας να ακουστεί από την Επιτροπή στο πλαίσιο της έκδοσης των εν λόγω αποφάσεων ήταν αναγκαίος και αναλογικός, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός 2271/96.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, πρώτον, ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ, δεδομένου ότι αναφέρουν σαφώς ότι είναι έγκυρες από την ημερομηνία κοινοποίησής τους και για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών ⁷. Επομένως, η επίδικη άδεια δεν έχει αναδρομική ισχύ και δεν καλύπτει συμπεριφορές που έλαβαν χώρα πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προσβαλλόμενων αποφάσεων, αλλά μόνον αυτές που έλαβαν χώρα μετά την ημερομηνία αυτή.

Δεύτερον, όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως της προσφεύγουσας που στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως και κατά τον οποίο η Επιτροπή, πρώτον, δεν έλαβε υπόψη τα συμφέροντα της προσφεύγουσας, αλλά μόνον τα συμφέροντα της Clearstream Banking, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να το πράξει. Συγκεκριμένα, παρατηρεί ότι ο κανονισμός 2271/96 ⁸ προβλέπει ότι η παροχή άδειας για τη συμμόρφωση προς τους νόμους του παραρτήματος εξαρτάται από την προϋπόθεση η μη τήρηση των νόμων αυτών να βλάπτει σοβαρά τα συμφέροντα του αιτούντος την άδεια ή τα συμφέροντα της Ένωσης, αλλά ότι η διάταξη αυτή δεν μνημονεύει τα συμφέροντα των τρίτων τους οποίους αφορούν τα περιοριστικά μέτρα της τρίτης χώρας. Το Γενικό Δικαστήριο προβαίνει στην ίδια διαπίστωση όσον αφορά τα μη σωρευτικά κριτήρια του εκτελεστικού κανονισμού 2018/1101 ⁹, τα οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση αίτησης για την παροχή άδειας. Εκτός αυτού, κανένα

⁵ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/1101 της Επιτροπής, της 3ης Αυγούστου 2018, για τον καθορισμό των κριτηρίων εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σ' αυτούς ή απορρέουν από αυτούς (ΕΕ 2018, L 199 I, σ. 7).

⁶ Εκτελεστική απόφαση C(2021) 3021 final της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2021, και εκτελεστική απόφαση C(2022) 2775 final της Επιτροπής, της 26ης Απριλίου 2022.

⁷ Βλ. άρθρο 3 καθεμίας από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις.

⁸ Βλ. άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96.

⁹ Βλ. άρθρο 4 του εκτελεστικού κανονισμού 2018/1101.

από τα επίμαχα κριτήρια δεν κάνει λόγο για στάθμιση των συμφερόντων του τρίτου με εκείνα του αιτούντος ή της Ένωσης. Εξάλλου, μολοντί ο τρίτος τον οποίο αφορούν τα περιοριστικά μέτρα ενδέχεται να καλύπτεται από τον κανονισμό 2271/96¹⁰ και, ως εκ τούτου, να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού αυτού, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, να λαμβάνονται υπόψη άλλα συμφέροντα πλην των προβλεπόμενων από την εν λόγω διάταξη. Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη δυνατότητα εφαρμογής λιγότερο επαχθών εναλλακτικών λύσεων ή τη δυνατότητα της προσφεύγουσας να προβάλει δικαίωμα αποζημίωσης, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο εκτελεστικός κανονισμός 2018/1101¹¹ δεν επιβάλλει τέτοιες υποχρεώσεις στην Επιτροπή. Πράγματι, η εξέταση της Επιτροπής συνίσταται στην εξακρίβωση του κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που διαβίβασε ο αιτών καθιστούν δυνατόν να συναχθεί, υπό το πρίσμα των κριτηρίων που καθορίζονται με τον εκτελεστικό κανονισμό 2018/1101¹², ότι, σε περίπτωση μη τήρησης των νόμων του παραρτήματος, τα συμφέροντα του αιτούντος ή της Ένωσης θα υποστούν σοβαρή βλάβη, κατά την έννοια του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96. Επομένως, εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επέλευση σοβαρής ζημίας στα εν λόγω συμφέροντα αποδεικνύεται επαρκώς, δεν οφείλει να εξετάσει αν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με την παροχή της άδειας.

Τρίτον, όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι ο νομοθέτης της Ένωσης επέλεξε να θεσπίσει ένα σύστημα στο πλαίσιο του οποίου δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των τρίτων τους οποίους αφορούν τα περιοριστικά μέτρα και οι τρίτοι αυτοί δεν πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96. Πράγματι, η έκδοση απόφασης βάσει της εν λόγω διάταξης ανταποκρίνεται σε σκοπούς γενικού συμφέροντος συνιστάμενους στην προστασία των συμφερόντων της Ένωσης ή των προσώπων που ασκούν τα δικαιώματά τους δυνάμει της Συνθήκης ΛΕΕ από τις σοβαρές ζημίες που θα μπορούσαν να προκληθούν εξαιτίας της μη τήρησης των νόμων του παραρτήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, η άσκηση δικαιώματος ακρόασης από τους ενδιαφερόμενους τρίτους στην επίμαχη διαδικασία όχι μόνο δεν θα ήταν σύμφωνη με τους σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η εν λόγω νομοθεσία, αλλά θα μπορούσε επίσης, μέσω της ανεξέλεγκτης διάδοσης πληροφοριών δυνάμενων να περιέλθουν σε γνώση των αρχών της τρίτης χώρας που θέσπισε τους νόμους του παραρτήματος, να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών αυτών. Επομένως, οι αρχές αυτές θα μπορούσαν λάβουν γνώση του γεγονότος ότι ορισμένο πρόσωπο ζήτησε άδεια και ότι, κατά συνέπεια, ενδέχεται να μη συμμορφωθεί προς την εξωεδαφική νομοθεσία της εν λόγω τρίτης χώρας, πράγμα που θα συνεπαγόταν κινδύνους ερευνών και κυρώσεων σε βάρος του και, ως εκ τούτου, βλάβη των συμφερόντων του προσώπου αυτού και, κατά περίπτωση, της Ένωσης.

Εξάλλου, κανένα στοιχείο εγγενές στην προσωπική κατάσταση των εν λόγω τρίτων δεν συγκαταλέγεται άμεσα μεταξύ των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει η αίτηση για την παροχή άδειας¹³ ή μεταξύ των κριτηρίων που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση μιας τέτοιας αίτησης¹⁴. Επομένως, στο πλαίσιο του συστήματος που καθιερώνει ο κανονισμός 2271/96 στον τομέα αυτόν, οι τρίτοι τους οποίους αφορούν τα περιοριστικά μέτρα δεν δύνανται να προβάλουν, ενώπιον της Επιτροπής, σφάλματα ή στοιχεία σχετικά με την προσωπική τους κατάσταση. Ως εκ τούτου, δεν προκύπτει ότι ο περιορισμός του δικαιώματος ακρόασης των τρίτων τους οποίους αφορούν τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας, λαμβανομένων υπόψη του σχετικού νομικού πλαισίου και των σκοπών που αυτό επιδιώκει, είναι δυσανάλογος και δεν σέβεται το βασικό περιεχόμενο

¹⁰ Βλ. άρθρο 11 του κανονισμού 2271/96.

¹¹ Βλ. άρθρο 3 του εκτελεστικού κανονισμού 2018/1101.

¹² Βλ. άρθρο 4 του εκτελεστικού κανονισμού 2018/1101.

¹³ Κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2018/1101: «[Ο]ι αιτήσεις περιλαμβάνουν το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των αιτούντων, αναφέρουν τις ακριβείς διατάξεις της καταχωρημένης εξωεδαφικής νομοθεσίας ή την επακόλουθη ενέργεια που διακυβεύεται και περιγράφουν το πεδίο εφαρμογής της έγκρισης που ζητείται και τη ζημία που θα προκαλούσε η μη συμμόρφωση».

¹⁴ Κατά την έννοια των κριτηρίων του άρθρου 4 του εκτελεστικού κανονισμού 2018/1101, σκοπός των οποίων είναι να εκτιμηθεί το ενδεχόμενο πρόκλησης σοβαρής ζημίας στα προστατευόμενα συμφέροντα που διαλαμβάνονται στο άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2271/96.

του δικαιώματος αυτού. Εξ αυτού προκύπτει ότι, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, ο εν λόγω περιορισμός του δικαιώματος ακρόασης είναι δικαιολογημένος, κατά την έννοια της νομολογίας, και είναι αναγκαίος και αναλογικός υπό το πρίσμα των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός 2271/96 και, ειδικότερα, το άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να ακούσει την προσφεύγουσα στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή, προκειμένου να σεβαστεί το δικαίωμά της ακρόασης, όφειλε να έχει δημοσιεύσει τουλάχιστον το διατακτικό των προσβαλλόμενων αποφάσεων. Ωστόσο, από κανένα στοιχείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή υπείχε τέτοια υποχρέωση δημοσίευσης. Αφενός, η φερόμενη αυτή υποχρέωση δεν βρίσκει νομικό έρεισμα σε καμία σχετική διάταξη· αφετέρου, η δημοσίευση των προσβαλλόμενων αποφάσεων μετά την έκδοσή τους δεν είναι ικανή να επηρεάσει την άσκηση ενδεχόμενου δικαιώματος ακρόασης της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει, για τους ίδιους λόγους, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, εναλλακτικώς, η Επιτροπή όφειλε να της έχει κοινοποιήσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις μετά την έκδοσή τους. Κατόπιν των προεκτεθέντων, δεν μπορεί επομένως να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να δημοσιεύσει ή να κοινοποιήσει στην προσφεύγουσα τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, προσέβαλε το δικαίωμά της ακρόασης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου και εντός δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποιήσεώς της μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο
Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της
Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

